

Monumentnummer*: 16083

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **10 augustus 1977**
Kadaster deel/nr **82787/61**

Woonplaats* **Genemuiden** Gemeente* **Zwartewaterland** Provincie* **Overijssel**

Locatiennaam **Genemuiden** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Genemuiden** Sectie* **M** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **111**

Omschrijving**

Stoomgemaal van de polder Mastenbroek, Kamperzeedijk Oost 7. Scheepsradstoomgemaal, gebouwd in 1855-1856 naar ontwerp van de ingenieurs Beyerinck en Van Diggelen.

Ketelruimte en machinehuis onder een schilddak, aan de achterzijde aansluitend tegen een puntgevel. Hiernaast het schepraderenhuis, eveneens onder een schilddak met puntgevel aan de achterzijde. De oorspronkelijke halfcirkelvormige ramen met ijzeren roedenverdeling grotendeels nog aanwezig. Tegen de middelste pilaster in de voorgevel van het schepraderenhuis de stichtingssteen.

De schoorsteen staat op een hoge, later gestucte(?) sokkel. Inventaris: In de machineruimte een horizontale eencilinder-stoommachine met kleppen, geleverd door de machinefabriek "De Atlas" te Amsterdam in 1856. Voorts de tandwieloverbrenging met gietijzeren raderen en het vliegwiel (diameter 8 m), alsmede enig werkplaatsmeubilair (o.a. bord met oude gereedschappen).

In het ketelhuis een geheel ingemetselde ketel met twee vuurgangen, vervaardigd door Ten Horn te Veendam in 1925, compleet met toebehoren en enig werkplaatsmeubilair (werkbank, gietijzeren boormachine, petroleumlamp enz.).

In het schepraderenhuis twee originele schepraderen van gietijzer en hout, verbonden door een klauwkoppeling.

Dit gaaf bewaarde gemaal is vooral van betekenis door zijn technische installatie. Laatste voorbeeld in Nederland van een gemaal met een langzaam werkende horizontale stoommachine uit ca. 1850.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie